No. 2206. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 28 JULIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 Julij.

Bij den aanvang van de zitting van gisteren heeft de Tweede Kamer op nieuw gestemd over het amendement van den heer Godefroi, omdat eergisteren daarbij de stemmen gestaakt hadden. Het is verworpen met 28 tegen 20 [illegible]delijk omdat er meer tegenstanders dan voorstanders, bij den aanvang der diskussie, in de Kamer tegenwoordig waren.

Art. 46 wordt zonder stemming aangenomen, maar bij art. 47 ontstaat weer eene zeer lang getrokken diskussie, waarbij eenige vrienden van den minister zich alle moeite gaven, om een amendement van den heer van Hoëvell te bestrijden, dat, ons bedunkens, met beide handen moest worden aangenomen, gelijk dan ook de Kamer is geëindigd met zich daarmede te vereenigen en wel met alle stemmen, 5 alleen uitgezonderd.

De zaak is eenvoudig deze: Art. 47 magtigt den Gouverneur-generaal om oorlog te verklaren, vrede te maken en verdragen te sluiten met Indische vorsten en volken, alles met in achtneming der bevelen des Konings. — Nu verlangt de heer van Hoëvell, met alle regt, dat aan het artikel de volgende bepaling worde toegevoegd: »Van den inhoud dier traktaten wordt door den Koning mededeeling gedaan aan de beide Kamers der Staten-Generaal, zoodra hij oordeelt, dat het belang en de zekerheid van het Rijk van Nederl. Indië zulks toelaten."

De heer van Nispen, die het amendement ondersteunt vraagt, of het niet wenschelijk is daarbij nog te voegen, dat er namelijk ook aan de Kamers kennisgeving zou worden gedaan van de oorlogsverklaring. Dan, dit laatste schijnt geheel onnoodig. Eene oorlogsverklaring is onvermijdelijk publiek; een traktaat integendeel kan voor een groot gedeelte en soms geheel geheim blijven. En het is, om den waren toestand van onze kolonien te kennen, noodzakelijk dat de traktaten, voor zooveel 't kan, bekend worden. De heer Rochussen evenwel ziet daarin gevaar; niet om de bekendheid-zelve, maar om de diskussie, waartoe de openbaarmaking aanleiding zou kunnen geven. Om dat aan te toonen leest hij voor wat de Engelsche Staatsman Canning, ten jare 1824, in het parlement heeft gezegd over het traktaat tusschen Nederland en Grootbrittanië, omtrent de wederzijdsche regten en belangen in Indië. Maar de heer Sloet tot Oldhuis werpt hem tegen, dat art. 3 van het traktaat door hem genoemd, de verpligting oplegt om wederzijds mededeeling te doen van de besprokene traktaten; zoo dat op dit oogenblik het Engelsch gouvernement in het bezit is van al onze traktaten, die tot dusverre aan de kennisneming der Nederlandsche vertegenwoordiging zijn onthouden.

De minister van Koloniën acht het amendement onnoodig. Hij meent dat van zelf zal gebeuren, wat het amendement wenscht te doen plaats hebben. Het is hem niet te doen om terughouding van 'tgeen openbaar kan worden gemaakt, maar om schadelijke gevolgen voor te komen. 't Is alles wel. Maar de minister blijft in gebreke het bewijs te leveren, dat ook zonder 't amendement, de verlangde mededeelingen zullen geschieden; wij meenen zelfs, dat de verwerping van het amendement van den heer van Hoëvell juist gelegenheid geven zou, om aan toekomstige ministers een voorwendsel te geven tot terughouding van alle traktaten. Overigens blijkt het ons niet welke schadelijke gevolgen kunnen voortvloeijen uit het amendement, en hoe die schadelijke gevolgen kunnen worden voorkomen door de afstemming.

De heer van Hoëvell meent dat zijn voorstel voorzigtig is ingekleed, tot geen gevaar hoegenaamd aanleiding geeft; en wat de diskussie betreft, door den heer Rochussen gevaarlijk genoemd, dat die toch niet te vermijden zou zijn, al deed het ministerie hoegenaamd geene mededeeling.

De heer van Rappard geeft zijne goedkeuring aan het amendement. 1°. Om art. 60 der Grondwet. Men kan van Indië geen verslag geven, zonder mededeeling der traktaten. 2°. Om art 57 der Grondwet, dat den Koning de verpligting oplegt om mededeelingen te doen der geslotene traktaten. 3°. Om de 3e alinea van art. 57 der Grondwet, waar de bekrachtiging der Kamer gevorderd wordt voor traktaten, die afstand of ruiling van eenig grondgebied des Rijks in Europa of andere [illegible] of eenige verandering, wettelijke regten [illegible] inhouden.

De heer Baud noemt het amendement onbeduidend. Maar als dat waar is, waarom dan de diskussie daarover gerekt? Geschiedt zulks omdat het van den heer van Hoëvell komt? De heer van Hoëvell heeft toch deze voor de Regering niet onbelangrijke verdienste, dat hij verklaard heeft geene andere amendementen te zullen voorstellen, dan die in het stelsel der Regering passen. Waarlijk, de heer Baud schijnt wel eenigermate aan de beraadslaging deel te nemen in den zin, dien wij gisteren bij den heer Kempenaer hebben opgemerkt.

De minister komt er, bij den strijd der meeningen, nu eindelijk toe, om zelf een amendement voor te stellen, waarbij hij nog verder gaat dan de heer van Hoëvell, zoo als deze laatste aanmerkt. Het voorstel des ministers vindt dan ook geen steun, en 't amendement van den heer van Hoëvell wordt aangenomen.

Gedurende deze diskussie is er een incident voorgevallen. De heer Rochussen had, na het voorstel van den minister, het woord gevraagd. Hij had reeds tweemaal gesproken, en nu moest hij verlof vragen om het ten 3e male te doen. In plaats daarvan beweerde hij, dat, dewijl er een nieuw voorstel was, hij geen verlof noodig had, dewijl hij daarover nog niet had gesproken en dus voor het eerst daarover het woord voerde. Toen daarover eene woordenwisseling ontstond, zag hij van 't woord af. Na den afloop der diskussie bragt de heer Hugenholtz de quæstie andermaal op het tapijt, ten einde door eene motie van orde te bepalen, dat bij het voorstel van eenige wijziging, die de zaak niet meer hetzelfde doet zijn, art. 52 van het reglement van orde niet van toepassing zij. Daarover wordt over en weer, voor en tegen gesproken, zonder tot een rezultaat te komen, dat, volgens de gegronde aanmerking van den heer voorzitter, niet is te verkrijgen, dan door een bepaald voorstel.

Art. 48 provoceert wederom eene langdurige beraadslaging, die gisteren niet is kunnen worden ten einde gebragt. Het art. 48 luidt aldus: »Aan personen, niet in Ned. Indië geboren, die gevaarlijk worden geacht voor de openbare rust en orde, kan het verder verblijf door den Gouverneur-generaal, in overeenstemming met den Raad van Ned. Indië, worden ontzegd.

»Het daartoe strekkend besluit bepaalt een redelijken tijd, die den betrokken persoon gelaten wordt voor het orde stellen op zijne zaken.

»De Gouverneur-generaal kan, bij een door hem onderteekend bevel, gelasten dat de betrokken persoon, in afwachting van eene gelegenheid tot verwijdering, in hechtenis worde genomen.

»Het besluit tot verwijdering en het bevel tot inhechtenisneming worden aan den betrokken persoon bij geregtelijke akte beteekend.

»De Gouverneur-generaal brengt het besluit tot verwijdering, met de verdere stukken, onverwijld ter kennis van den minister van Koloniën."

Het geldt het systeem van uitzetting, waartegen met warmte opgekomen werd door de heeren Sloet tot Oldhuis en van Hoëvell. De heer Sloet toont aan het verderfelijke, dat eene uitzetting kan plaats hebben bij gebrek van juridiek bewijs, op waarschijnlijkheden geput uit geheime aanbrenging. De heer van Hoëvell verzet er zich tegen, dat men Nederlandsche partikulieren in Indië schijnt aan te zien als belemmerende elementen, middelerwijl hij ze acht te zijn noodig en onontbeerlijk voor den bloei en de ontwikkeling onzer kolonien. Hij meent dat Europeanen, die tegen de wet handelen of inderdaad gevaarlijk zijn, volgens de wetten behooren behandeld te worden. Maar in allen gevalle moeten het *daden* zijn, niet *bedoelingen*, die gestraft worden. De heer van Hoëvell zegt omtrent het artikel, onder anderen, dat alleen moeten uitgezet worden personen die gevaarlijk *zijn*, niet die gevaarlijk *geacht* worden.

Het art. wordt verdedigd door de heeren Stolte, Baud en den minister. Hunne redevoeringen zijn ons zoo beknopt medegedeeld, dat de gronden, waarop hunne verdediging gebouwd is, ontbreken. Maar ook bij gebreke van die mededeeling gevoelen wij ons geneigd voor de meening van den heer van Nispen. Er kan en moet aan den Gouverneur-generaal eene groote diskretionaire magt omtrent personen worden verleend, mits er eenige waarborg zij voor 't misbruik. Dien waarborg meent de heer van Nispen te vinden in de verpligting, dat aan de Staten Generaal zullen worden medegedeeld de *redenen* van elke uitzetting.

Zulks wordt voor een gedeelte door den minister beaamd. Hij stelt voor bij het artikel te voegen: »Van het besluit van verwijdering wordt, wanneer het Nederlanders geldt, door den Koning kennis gegeven aan de Staten-Generaal." Op de vraag van den heer Rochussen verklaart de minister, dat deze bijvoeging alleen geldt voor gevallen van *uitzetting*, niet voor gevallen van *intrekking van akten van verblijf*. Wij vatten de redenen niet, waarop dit verschil gegrond is.

Na eene verdediging van het artikel door den heer Baud, wordt de beraadslaging daarover tot heden verdaagd, omdat nog verscheidene sprekers zijn ingeschreven.

Een voorstel van den heer van Lijnden, om avondzittingen te houden en een voorstel van den heer de Man, om de dagzitting een uur vroeger aan te vangen, wordt nadat de minister zich daartegen heeft verklaard, verworpen.

Wij lezen in de *Arnhemsche Courant*:

»'s HERTOGENBOSCH, 25 Julij. Men verzekert ons dat Mgr. J. Zwijsen, aartsbisschop van Utrecht, thans gevestigd te Haaren, bij deze stad, zijnen zetel naar Utrecht zal overplaatsen.

»Hoewel wij voor de waarheid hiervan niet kunnen instaan, moeten wij toch den kring, waaruit wij zulks ontleenen, als doorgaans te dien aanzien zeer wel onderrigt beschouwen."

Wij meenen dit berigt ten stelligste te kunnen wederspreken.

Men schrijft uit Agram, dd. 18 Junij. »Heden ben ik in de gelegenheid u een hoogst merkwaardig gesprek mede te deelen tusschen een onlangs uit Stambul (Konstantinopel) in Bosnie aangekomen, tot het korps der Ulemas behoorenden Effendi en een Oostenrijksch officier. Onder meer andere staatkundige onderwerpen, werd ook hoofdzakelijk gesproken van de door de Turksche regering, aan de westersche mogendheden toegestane gelijkstelling voor de wet van de Christenen met de Turken. De Oostenrijker gaf bescheiden zijnen twijfel te kennen omtrent de mogelijkheid of die op het papier bepaalde gelijkstelling in praktijk zou kunnen worden gebragt, zijn twijfel grondende op het beginsel des Korans, waarmede de werkelijke invoering eener gelijkregtigheid der Rajahs met de Turken, onvereenigbaar was. Maar zie wat de Turk daar tegenover stelde. Verre van met den twijfel des Oostenrijkers in te stemmen of diens redenen voor goed te erkennen, beriep hij zich en wel met vollen ernst op den Koran-zelven, en bewees dat de inwerking brenging der bepaalde gelijkstelling, niet alleen uitvoerbaar, maar tevens een gebod was.

»De bewijsgronden, welke hij aanvoerde, waren ongeveer deze: Vooreerst wees hij op eene plaats van den Koran, aldus luidende: »Ik (Mahomed) ben, met den Zoon van Maria, de eerste der menschen; wij zijn kinderen van denzelfden Vader en tusschen mij en Jezus is geen profeet. Hiermede, redeneerde de Turk verder, erkent Mahomet Jezus en beschouwt Zijne leer als een Goddelijke ingeving. Tevens erkent hij daarbij ook zijdelings de gelijkstelling van hen die aan Jezus gelooven, met hen die aan Mahomet gelooven, of in andere woorden: de gelijkstelling der Christenen en Mahomedanen." Een ander bewijs voor de juistheid zijner redeneering meende de Turk in een plaats van den Koran gevonden te hebben, waar van de Opstanding gesproken wordt; men leest er: »Elk volk volge het voorwerp zijner vereering, en allen zullen God den Heere zien van aangezigt tot aangezigt, ten dage des gerigts."

»Uit die plaats trok de Turk voornamelijk het bewijs, dat Mahomed, onder de ongeloovigen, waar tegen zijn vloek gerigt is, niet de navolgers van Jezus' leer, maar de afgodendienaars begrepen heeft. Voorwaar, die Turksche redeneering is, in de tegenwoordige omstandigheden, van te veel beteekenis, om ze onopgemerkt voorbij te laten gaan. Mogten al de Turken dezelfde meening zijn toegedaan, men zou geen bijzondere waar-

borgen behoeven voor de uitvoering der gelijkstelling, en het voorstel van den heer Christophilos Alethes, om in Turkije eene gedeeltelijke landverhuizing te doen plaats hebben al de Turken naar Azië over te brengen en de Christenen in Europa te vereenigen, zou overbodig zijn."

De Synode der Ned. Herv. Kerk heeft, naar aanleiding van adressen, gemeend de toga met bef en barret, ten gebruike bij de openbare godsdienstoefening, te moeten aanbevelen als eene passende en deftige kleeding, en is door haar eene personele kommissie benoemd, om te dienen van advies over de wijze van uitvoering dier aanbeveling. *(IJsselbode.)*

De ijzerberg in den Noord-Amerik. Staat Missouri is nog weinig bekend, doordien hij tamelijk ver van de Mississipi is verwijderd en het ijzer ook elders in groote hoeveelheid wordt aangetroffen. Uit een geologisch oogpunt beschouwd, is zijn voorkomen hoogst belangwekkend. Dr. Engelmann uit Frankfort, geneesheer te St. Louis, prof. Whitney en Dr. Scherzer uit Oostenrijk, die den ijzerberg nu onlangs hebben bezocht, waren verbaasd over hetgeen zij zagen. Men verbeelde zich een berg van 700 v. hoog boven het vlak der zee, en drie of vier Engelsche mijlen in omvang, geheel van ijzer. Gedurende hun verblijf te St. Louis, was er sprake om eene vereeniging van aandeelhouders te vormen, ten einde dezen berg te exploiteeren. Zijn rijkdom is zoo verbazend groot, dat hij voor een spoorbaan rondom de geheele aarde de staven zou kunnen leveren, zonder dat daardoor de omvang van den berg merkbaar zou verminderen. *(Hbl.)*

De jongste berigten uit Australie, loopende tot het midden der maand Mei, geven aan den *Times* aanleiding tot de volgende opmerkingen:

Tien, ja vijf jaren geleden, zou geen staatsman, ook in de stoutste schildering van de toekomst onzer kolonien, zulk een tafereel hebben durven schetsen als in die berigten vervat is. Men zou hem als krankzinnig aangezien hebben, die vijf jaren geleden had mogelijk geacht, dat in 1853 de waarde van den uitvoer van eene enkele Australische kolonie, Nieuw Zuidwallis, eene som van vier en een half millioen pond sterling te boven zou gaan; dat de invoer dier kolonie tot ver boven de waarde van zes millioen zou stijgen; dat hare wetgevende kamer nagenoeg 700,000 L. st. voor de openbare dienst in een jaar zou bewilligen; dat die kamer een voorstel zou doen om eene koloniale oorlogsvloot op te rigten, vooreerst bestaande uit een schroefliniesehip en twee stoomfregatten. En die welvarende kolonie, ontluikende in eene landstreek waarvan velen onzer tijdgenooten nog hebben hooren spreken als van een onbekend land, zendt ons berigten toe in zeven en zestig dagen tijds!

Men schrijft uit Eindhoven, dd. 25 Julij:

»Heden morgen tusschen 5 en 6 ure is ten huize Lievendaal te Strijp overleden de heer J. T. van der Heijde, in leven notaris te Strijp en lid der Tweede Kamer."

Naar wij vernemen, is de dader van den vreesselijken moord, onder Nieuwer-Amstel gepleegd, ten gevolge van de nasporingen der justitie en policie, te Londen gearresteerd. *(Amst. Cour.)*

Bij den minister van Finantiën is ontvangen eene som van *f* 200 door een onbekende, onder het postmerk Rotterdam van 21 dezer, in bankpapier ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

Z. M. heeft 1°. de bronzen medaille verleend aan J. H. Embreck, adj.-onderoffic. van het korps rijd. art., wegens het redden eener drenkelinge; 2°. aan de komm. uit de Prov. Staten van Z. en N.-Holland, belast met het onderzoek van het ontw.-reglement voor het hoogheemr. van Rhijnland, magtiging verleend om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten; 3°. benoemd tot prok. bij de arr.-regtb. te Alkmaar M. Cohen Stuart; tot plaatsverv. kantonr. te Wijk bij Duurstede Mr. H. J. H. de Kock; tot offic. van gez. 3e kl. voor de zeemagt: J. Letzer, N. C. Slegt, E. J. Muller, W. F. Meijboom, C. G. de Jong en P. J. Feltkamp; 4°. overgeplaatst bij het 8e reg. inf. den 2e luit. L. F. van Otterloo, van het wapen der inf. van het leger in Oost-Indie, en bij de inf. in Oost-Indie den 2e luit. H. W. J. Gasten, van het 5e reg. inf.; 5°. eervol ontslagen: A. E. Roest van Limburg, als plaatsverv. kantonr. te Noordwijk; en S. von Stampa, ritm. van het reg. O. I. kav., onder toekenning van pensioen; 6°. den gepens. maj. der inf. in Oost-Indie F. A. Kortz vergunning verleend tot het blijven dragen der aktiviteitsdistinctie van het wapen waarbij hij het laatst heeft gediend; 6°. de benoeming gedaan bij Kon. besluit van 4 Feb. jl. van den serg. bij het leger in O.-Indie P. M. Flou, tot ridder 4e kl. der Mil. Willemsorde, is bij Z. Ms. besluit van 13 Julij jl. ingetrokken.

UTRECHT, 26 Julij. Bij de herstemming, voor twee leden van den gemeenteraad, zijn als zoodanig benoemd in de vakature voor den heer Mr. J. Gerlings, de heer Mr. C. W. van Voorts van Beest; en in die voor den heer Dr. A. Vrolik, de heer Dr. N. P. Visscher.

TILBURG, 25 Julij. In de omstreken dezer stad en omliggende dorpen heeft de rogge-oogst al sedert een paar dagen een aanvang genomen. Het drooge en warme weder is daarvoor allergunstigst. Het koolzaad is reeds overal ingezameld en heeft een ruim produkt gegeven. Overigens is de stand van al de veldgewassen zonder onderscheid voorbeeldeloos schoon en veelbeloovend.

EINDHOVEN, 25 Julij. Heden morgen is binnen de gemeente Strijp overleden de heer J. F. van der Heyde, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Hij was een man, die wegens zijne deugden en bekwaamheden in deze streken algemeen bemind en geacht werd. *(H.)*

KAMPEN, 26 Julij. Willem Koops, te Niebert, die in het bezit van eenige korven met bijen is, en die deze voor uitspanning houdt, kreeg onlangs een zwerm uit eene der korven, welke zich op een tak eens appelbooms zette. Als altijd, zoude ook nu W. K. dezen zwerm scheppen en voorzag zich natuurlijk eerst van bijenkap enz., doch in weerwil van alle door hem aangewende bijenwerende middelen, werden de bijen onzen W. K. geheel meester en kropen hem zoo bij de broekpijpen als bij den kraag van zijn jas en zelfs bij den bijenkap in, hetgeen ten gevolge had, dat hij door de duizende steken, die de verwoede bijen hem toebragten, en door de pijnen, die hij daaraan leed, weldra en geheel magteloos ter neder zonk. Hij werd door zijne vrouw in dezen toestand gevonden, en deze, meenende, dat haar man dood was, riep hare buren, die alle moeite aanwendden om hem bij te brengen; hetgeen hun, na een kwartier uur werkens met azijn en eau de cologne, eindelijk mogt gelukken. De door de bijen verwonde W. K. ziet er geheel mismaakt uit en lijdt nog vreesselijke pijnen. Waren de verwondingen al niet doodend, zij zijn gewis in zulk eene erge mate, dat zij elken bijenhouder ernstig kunnen aansporen, in den omgang met bijen steeds voorzigtig te wezen. *(K. C.)*

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag, 27 Julij.

In deze zitting is het amendement van den heer Godefroi op art. 45 van het wets-ontwerp tot vaststelling van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie enz. eene nieuwe stemming onderworpen, en daarbij met 28 tegen 20 stemmen afgewezen, waarna het artikel zonder hoofdelijke stemming is goedgekeurd.

Op art. 47 van het wets-ontwerp, bepalende dat de Gouverneur-Generaal oorlog verklaart aan en vrede- en andere verdragen met Indische vorsten en volken sluit, heeft de heer van Hoëvell een amendement voorgesteld, de strekking hebbende om van den inhoud dier verdragen door den Koning mededeeling te laten doen aan de beide Kamers der Staten-Generaal, zoodra Hij oordeelt dat het belang en de zekerheid van het Rijk en van Nederlandsch Indie zulks toelaten; welk amendement, na eene daarover gehouden diskussie tusschen de heeren van Hoëvell, Sloet tot Oldhuis, van Nispen van Sevenaer, Rochussen, Dirks, van Rappard: Baud en den Minister van Kolonien met 51 tegen 5 stemmen is aangenomen, waarna het aldus gewijzigde artikel zonder hoofdelijke stemming is goedgekeurd.

Over art. 48, aangevende dat aan niet in Nederlandsch Indie geboren personen die voor de openbare rust en orde gevaarlijk worden geacht, het verblijf aldaar door den Gouverneur-generaal in overeenstemming met den Raad van Nederlandsch Indie kan worden ontzegd, heeft eene lange beraadslaging plaats gehad, waaraan deel namen de heeren Sloet tot Oldhuis, Stolte, Dirks, van Nispen van Sevenaer, van Hoëvell, Rochussen, Baud en de minister van Kolonien, die als slotzin bij het artikel voegde: »Van het besluit tot verwijdering wordt, wanneer het Nederlanders geldt, door den Koning kennis gegeven aan de Staten-Generaal."

De beraadslagingen zijn niet geëindigd, maar zullen op morgen ten elf ure voortgezet worden.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad:*

WEENEN, 26 Julij. Omer Pacha en Prins Napoleon hebben te Giurgewo hunne strijdkrachten vereenigd.

Bij Fratcschti zag men een gevecht met de Russen te gemoet.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Julij. De tijdingen uit Spanje blijven bij voortduring ontbreken, althans zij melden niets nieuws. Het berigt door den *Moniteur* medegedeeld, dat in Madrid alles rustig was, werd door het hieronder volgende berigt van denzelfden datum tegengesproken.

— Eene telegrafische depêche uit Bayonne deelt eene tijding uit Madrid mede van 22 dezer, volgens welke in de staat van zaken aldaar nog geene verandering was gekomen. Het volk bevond zich op de barrikades, en de koninklijke troepen waren ontmoedigd. Er werd eene nationale garde georganiseerd.

— Volgens een berigt uit Perpignan van 24 dezer, door de *Nacion* medegedeeld, zou gen. Blaser naar Portugal de wijk genomen hebben, en komen de namen van O'Donnell en Espartero, in alle proklamatien der junta van Madrid voor. In hetzelfde berigt wordt gezegd, dat Saragossa, Valencia, Barcelona, Cadix, Sevilla en Santander rustig zijn, en dat de goede orde in die steden verder niet gestoord is geworden.

— Men verneemt, dat de generaal Calonga, militair-gouverneur van Pampeluna, na pogingen aangewend te hebben, om aan de beweging, welke reeds het onder zijne bevelen staande gornizoen medesleepte, weerstand te bieden, en na zich in de citadel met twee kompagniën soldaten opgesloten te hebben, eindelijk genoodzaakt werd om voor de overmagt te zwichten. Hij heeft de wijk genomen naar Bayonne, waar hij bereids gearriveerd is.

— De *Messager de Bayonne* deelt de volgende aanspraak mede, die Espartero op den 18 dezer tot de bevolking van Logrona hield, toen hij die plaats verliet:

»Inwoners van Rioja! Ik verlaat Logrona, de stad, die ik tot verblijf gekozen heb. Het vaderland en de vrijheid eischen mijne tegenwoordigheid in het onoverwinnelijke Saragossa. Ik neem eene zoete herinnering mede van de zeven jaren, die ik in uw midden doorgebragt heb. Eene enkele zaak beveel ik u aan: gehoorzaamt aan de vaderlandslievende junta, die zich heden vereenigd heeft, eerbiedigt hare beschikkingen en bewaart de orde, die de eenige waarborg is van de zegepraal.

»Ik reken op uwe loyauteit, die zich nimmer verloochend heeft en op uwe grootheid van ziel."

Men heeft de opmerking gemaakt dat Espartero in zijn proklamatie geen woord repte van de koningin, even alsof er in Spanje nooit een koningschap bestaan had. O'Donnell heeft in zijne proklamatien even zoo gedaan. Men vraagt dus, wat Espartero van voornemen is, zoo het hem gelukt de orde te herstellen? Zal hij zijn invloed aanwenden om den troon van koningin Isabella omver te werpen, of zal hij trachten het gezag uit te oefenen, zonder aan het Spaansche koningschap te raken? De *Patrie* vraagt op haar beurt, of het gewigt dat aan Espartero wordt toegekend, moet opgevat worden als het einde der krisis of als een nieuwe phase der revolutionaire bewegingen.

— De *Clamor publico* van 20 dezer, na de gebeurtenissen van Madrid te hebben verhaald, welke bereids bekend zijn, voegt daarbij de volgende bijzonderheden:

»In de stad had zich eene kommissie gevormd bestaande uit dagbladschrijvers en personen tot verschillende standen behoorende, waaronder de heeren San Miguel, Valdes en Caldero. Die junta stelde het bekende adres aan de Koningin op. De heer Corradi, direkteur van den *Clamor publico* werd belast het aan H. M. ter hand te stellen. Hij begaf zich naar het paleis, vergezeld van den heer Revero en een ander lid der kommissie. De Koningin ontving den heer Corradi in afzonderlijk gehoor en deze ontwikkelde hare Majesteit de in het adres vervatte denkbeelden. De Koningin verklaarde ze in aanmerking te zullen nemen en drukte den wensch uit dat men het bloedstorten zou voorkomen. De heer Corradi, de audientie verlatende trachtte de gemoederen tot bedaren te brengen. De orde was bijna hersteld, toen eenige geweerschoten in de straat Mayor gelost, eensklaps het volk tot woede deden overslaan en van alle zijden de kreeten van »verraad!" werden aangeheven.

»Den 18 des ochtends maakte het volk alom zich tot een hardnekkigen strijd gereed, barrikaden werden opgerigt en gedurende achttien uren worstelden de gewapende opstandelingen tegen het krijgsvolk, zonder voor het groot en klein geschut terug te deinzen. Die dag was bloedig en moorddadig. Den 19 des ochtends was er geene straat die niet gebarrikadeerd was. Een hardnekkige strijd ontstond op nieuw, vooral in de straten *de la Gorgneza, de la Cruz, del Princess, del Sabon, del Prado, del Bono* en aan de *Carrera von San Geronimo*. Omstreeks ten tien ure 's avonds wuifde een parlementair met een witten zakdoek, daarmede te kennen gevende dat men een wapenschorsing verlangde; en men berigtte dat generaal Espartero, was belast met de zamenstelling van een gouvernement, in overeenstemming met de wenschen des volks. In een oogenblik legden de strijders hunne wapens neer en het leger verbroederde zich met het volk. Toen vernam men dat een zeer liberaal gouvernement door den hertog den Overwinning, der bevrediger van Spanje, zou worden zamengesteld."

— De *Moniteur* meldt, dat de Duitsche Bondsdag onvoorwaardelijk en bijna met eenparige stemmen tot het Oostenrijksch-Pruissisch traktaat van 20 April is toegetreden.

— Volgens berigten uit Konstantinopel is Said-pacha, ondersteund door de gezanten van Frankrijk en Engeland, na eene hevige oppositie van de zijde der Uhlemas, erkend als opvolger van den overleden onder-koning van Egypte.

— De Russen hebben Matschin verbrand en bedreigen Bukarest met een gelijk lot.

— Men heeft tijdingen uit Lissabon, loopende tot 19 en van Oporto tot 20 dezer. Er heerschte te Vigo eene sterke gisting, en men verwachtte den 22 eene pronunciamento tegen de regering. Te Oporto heeft het gouvernement den uitvoer moeten verbieden en den invoer van zekere graansoorten tot 25 September moeten toestaan. Aan de Kamer van Afgevaardigden was een ontwerp van herziening van het tarief aangeboden.

— De ware oorzaken der oproeren die er van tijd tot tijd te Parma en te Plaisance plaats grijpen, is misschien te zoeken in den wrevel, welke de revolutionairen hebben opgevat tegen de maatregelen der vorstin, die alles in het werk stelt om de orde, de vrede, het eigendom en de volmaakte harmonie tusschen het tijdelijk en geestelijk gezag op hechte grondslagen te bevestigen. De revolutie gevoelt zeer goed dat zij hierdoor van hare voorwendsels van onderdrukking en slecht beheer beroofd wordt, en tracht dus voorloopig den gang van het bestuur te verlammen.

— Men leest in den *bon sens d'Annecy:*

Een dolle propagandist van Geneve schreef onlangs aan een zijner vrienden een brief, waarin hij te kennen gaf, dat alle moed om de Katholieken te bekeeren, hem had begeven. Onder anderen zeide hij:

»Ik heb in eigen persoon en mijne trouwe handlangers hebben het ook gedaan, alle katholieke parochiën van ons kanton afgeloopen, en ik vind mij gedwongen om, tot schande onzer heilige zaak, te bekennen, dat ik overal een zoo groote gehechtheid aan het papistische geloof gevonden heb, dat het onmogelijk was een enkel persoon te bekeeren. Alleen onder eene zekere klasse van menschen, wier aanwinst ons juist niet tot eer verstrekt, kunnen wij nog eenige zaken maken; alleen de uitgehongerden en de ter slechter naam en faam bekend staande lieden, willen het oor leenen aan onze prediking, doch ge begrijpt dat onze heilige missie daardoorin geen gunstig licht komt.

»Dus in weerwil van onzen goeden wil, in weerwil van ons vurig verlangen om het rijk des Heeren uit te breiden, gelooven wij dat het voorzigtig is, wijl de bevolking reeds zeer tegen ons is ingenomen, om onze evangelischen arbeid maar te staken."

— Door het tweede koncilie van Quebec is een herderlijke brief uitgevaardigd, waarin gewezen wordt op het gevaar der niet katholieke scholen:

»Zoo de ouders verpligt zijn hunne kinderen van die katholieke scholen af te houden, die geen genoegzame waarborgen opleveren voor de deugdelijkheid der beginselen die men er leert, des te meer nog zijn ze verpligt die scholen te wantrouwen, waar men voorhoudt onverschillig te zijn omtrent de godsdienst. Het zijn overal de protestantsche scholen, die zij moeten schuwen, omdat men daar de kinderen vervalschte overzettingen der H. S. in handen geeft, en het naauw ontluikend verstand een reeks van teksten voorhoudt, waaruit het zich een geloof moet vormen. De katholieke scholier hoort daar ieder dag en onder alle vormen, de beginselen en de hoofd waarheden van zijn godsdienst bestrijden, zonder dat hij nog in staat is geweest ze zich eigen te maken, of bekwaam om er eenig begrip van te hebben. Wat moet er van zijn geloof worden, door het bezoeken van zoodanige scholen? Er zal een vreeselijke verwarring ontstaan in zijn godsdienstige denkbeelden, die meestal eindigt in een volslagen onverschilligheid omtrent alle geloof......"

ENGELAND.

LONDEN, 26 Julij. In het Lagerhuis heeft lord Dudley Stuart eene motie voorgesteld, dat het parlement niet verdaagd zal worden vóór dat het ministerie categorische ophelderingen heeft gegeven nopens de staatkunde, die het in den tegenwoordigen oorlog gevolgd heeft en zal volgen.

Lord John Russell heeft verklaard dit als een votum van wantrouwen te beschouwen en verdedigde voorts zijn ambtgenoot, lordt Aberdeen.

De motie werd in hoofdelijke stemming gebragt en verworpen.

— Men leest in den *Times*:

»Bomarsund, de voornaamste Russische sterkte op de Alands-eilanden, zal gebombardeerd worden, zoodra de uit Frankrijk afgezonden troepen zullen aangekomen zijn. Sedert de vloot de reede van Barösund verlaten heeft, is de cholera aan boord der schepen bijkans geheel verdwenen.

»Er zijn dezer dagen door den admiraal Napier voorschriften gegeven voor de vereeniging en gezamentlijke werking van de gewapende booten der vloot. Zij zullen eene flotille van 80 tot 90 bodems uitmaken, verdeeld in drie divisien; de helft nagenoeg van het geheele aantal booten zal met houwitsers worden voorzien. Er zijn met de gewapende booten groote oefeningen gehouden, om de manschappen in het landen, bestormen van verschansingen enz. bedreven te maken."

— Aan den *Morning Chronicle* wordt uit Weenen van den 20en geschreven, dat de kolonel von Manteuffel den vorigen dag eene particuliere audientie bij Keizer Frans Josef gehad heeft, welke een half uur duurde. Men verhaalt dat deze officier een eigenhandig schrijven van zijn souverein aan den Keizer van Oostenrijk overhandigde en dat het hoofddoel zijner zending daarin bestaat, om zich met Oostenrijk te verstaan omtrent de te nemen maatregelen, wanneer de Russische voorstellen, welke prins Gortschakoff heeft overgebragt, [illegible] afgewezen worden. Kortom, het schijnt bijna zeker dat de Koning van Pruissen reeds besloten heeft zijn vertegenwoordiger van de eerstvolgende bijeenkomst der Weener konferentie, die naar men zegt, terstond na de ontvangst van het antwoord van Engeland en Frankrijk op de Russische voorstellen, zal plaats hebben, terug te roepen. Een nieuw protokol zal natuurlijk het rezultaat zijn en naar men meent, wil de Koning van Pruissen daaraan, voor als nog ten minste, zijne adhesie onthouden, indien dit protokol onder zekere eventualiteiten tot eene oorlogsverklaring tegen Rusland mogt verpligten.

— Men meldt uit Hamburg. Alhier is aangekomen het stoomschip *Dauntless*, aanbrengende een aantal zieken en gewonden, onder welke laatsten zich bevindt de admiraal Corry.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 26 Julij. De kolonel von Manteuffel is alhier teruggekeerd.

— Men leest in de *Zeit.*: »Indien het binnenrukken der Oostenrijksche troepen in Wallachije zich bevestigt, dan is ontegenzeggelijk door Oostenrijk een stap gedaan die, wanneer Rusland mogt zoeken tijd te winnen en de zaken slepende te houden, dat streven zou dwarsboomen en aan de verdere onderhandelingen te Weenen eene nieuwe rigting zou geven. Of de intogt der Oostenrijksche troepen als een gevolg zou moeten worden aangemerkt van hetgeen door Frankrijk en Engeland geantwoord is op de mededeeling van Ruslands antwoord, blijkt niet; ook is nog niets uitgelekt van den inhoud eener depêche uit St. Petersburg, die den 19 dezer te Berlijn aangekomen en door een Pruissischen onderhandelaar den overste von Manteuffel, naar Weenen overgebragt is."

— Het *Journal de Frankfort* schrijft:

»Indien Oostenrijk de wapenen tegen Rusland opvat, dan geschiedt dit in de eerste plaats om het tot de ontruiming der beide Donau-vorstendommen te dwingen. Zoodra deze heeft plaats gehad, wil Oostenrijk den vrede; maar eenen vrede die in de toekomst waarborgen levert voor de belangen van Duitschland, welke aan Oostenrijk evenzeer ter harte gaan als zijne eigene belangen. Ten gevolge van den tusschen Turkije en Rusland uitgebarsten oorlog zijn de tot dusver tusschen die beide mogendheden bestaan hebbende verdragen bereids opgeheven. Rusland heeft dus met opzigt tot de Vorstendommen geenerlei regt hoegenaamd meer. Alleen de vrede zal aan hetzelve die regten kunnen teruggeven, welke het tot dusver beweerd heeft op deze gewesten te bezitten. Veel waarschijnlijker intusschen is het dat eene overeenkomst tusschen Oostenrijk en de Porte, met betrekking tot genoemde Vorstendommen zal gesloten worden, onder verwaarborging van Frankrijk, Engeland en Pruissen. De toestemming tot deze overeenkomst zou van Rusland, als eene der hoofdvoorwaarden van eenen te sluiten vrede gevorderd worden. Natuurlijk is niets vooraf met zekerheid te zeggen omtrent hetgeen in dat geval zou kunnen gebeuren. Alleen zooveel is zeker, dat Rusland, indien zijne legers alsdan nog het onderspit bleven delven, de gematigde voorwaarden niet meer zou kunnen verwerven, die na de vrijwillige ontruiming der Vorstendommen door zijne troepen aan hetzelve zouden bewilligd worden; voorwaarden onder welke zich voorzeker ook het sluiten van een billijk handels- en tolverdrag zoude bevinden."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 27 Julij.

BEVALLEN (24 Julij): E. J. Weijer, geb. Herman, D — (25 Julij): C. J. W. F. Hekker, geb. Gosch, Z. - M. G. Hafkonscheid, geb. Peters, D.

OVERLEDEN (22 July): J la Pierre, 79 j. — (23 Julij): J. Wolters, wed. G. Kirchman, 54 j. — (24 Julij): M. T. G. van Kempen, geb. Hoelen, 27 j. — (25 Julij): H. Sigling, 43 j. — (26 Julij): 't Kindje van J. B. G. Filbry, 4 w. - G. H. L. Limperg, 38 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 26 Julij. Belg. leen. 2½ pc. 51⅝, 1840-1842 4½ pc 89¼, 1843, —, Spanje 1—3 pc. 18; binnenl. 3 pc. 33 15/16, Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 66½.

PARIJS, 26 Julij. Fransche 3 pc. 71.40; 4½ pc. 98 20; Bank-Aktien —; 3 pc Spanje 33⅞; id. 1 pc —; 4½ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom. Leening 1850 83¾.

LONDEN, 26 Julij. Consols 92⅝; 3 pc. Spanje binnenl. 36¾, 1 pc. dito 18¼, Coupon-Bewijzen 4⅞; Passive 3⅞, 5 pc. Rusl. 97½; 4½ pc. dito 89; 4 pc. Holl. 92½; 2½ pc. id. 60, 5 pc. Sardinie 85½; Brazilie 99; 4½ pc. Peru 66½; Gren. uitg. 6⅛; id. werk. 16¼; 3 pc. Mexiko 24⅝; 4 pc. Portugal 38½ Ecuador 3⅝; Wissel op Amst. —; Parijs —; Petersb. —; Grieken (blaauw) —.

WEENEN, 26 Julij. Met. 5 pc. 82⅝, id. 4½ pc. 73¼, Bank Aktien 1265; Wissel op Londen 12.04, Amst. —; Parijs 145½, Goud 28¾, Zilver 23¼; Nieuwe Leening 89.

BERLIJN, 26 Julij. 4½ pc. Pruissische Staatsschuld —; 4½ pc. Rusland 80; 5 pc 93¾; Wissel op London 2/m. 6 Th. —; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersburg —.

HAMBURG, 26 Julij. Spanje 3 pc. 33½; id. 1 pc. 17½; Rusl. 5 pc. 91½; 3 pc. Mexikanen 17; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—

FRANKFORT, 26 Julij. Met. 5 pc. 66⅝; 3 pc. Spanje binnenl. 34⅛; id. 1 pc. 18 7/16; Wissel op Londen 3/m. 117⅝; Amsterdam —; Parijs 94¼; Weenen 96⅞.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds			26 JULIJ 4 u. gebl.	27 JULIJ 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	pCt.	58 5/16	59¼	à	59 7/16	59 5/16
Dito Dito	3	"	71	71⅛	"	71¼	
Dito Dito	4	"	88¾	88⅝	"	88¾	88 11/16
Amortisatie	3½	"	87¼		"		
Handel-Maatschappij	4½	"			"		
N. Bank		"		124	"		
O. I. Leening 1844	4	"			"		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½	"			"		
Dito Hollandsche dito		"			"		
Obligatiën	4½	"			"		
België, Certifikaten	2½	"			"		
Dito	4½	"			"		
Dito *Rothschild*	2½	"	48½		"		
Frankrijk, Certifikaten	3	"			"		
Rusl., bij *Hope en C^o^.*	5	"	99⅞	99⅞	"		
Dito A^o^. 1828—1829	5	"		99½	"		
Inschr. op 't Grootboek	6	"			"		
Dito Certifikaten	6	"			"		
Certifikaten te Hamburg	5	"			"		
Negot. 1831 en 1833	5	"			"		
Negot. 1840	4	"		77 13/16	"		
Dito *Stieglitz*	4	"			"		
Dito Nieuwe	4	"			"		
Nieuwe Engelsche	4½	"	83	83	"		
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans	1	"	18 5/16	18 5/16	"	18¼	
Nieuwe	3	"	36¼		"		
Binnenlandsche	3	"	33¾	33 7/16	"	33 11/16	
Cert. Coup. Sp. Com.			4 3/16	4⅛	"		
Amortisable Schuld			3 11/16	3⅝	"	3¾	
Portugal, te Londen	3	"	35 13/16	35½	"	35¾	
Dito Uitgestelde					"		
Weener Bank	4	"			"		
Metalliek 1816—1852	5	"	63½	63½	"	63⅝	
Dito 1847	2½	"	32 5/16	32⅛	"	32 5/16	
Dito 1851 en 1852	2½	"	32 5/16	32⅛	"	32 5/16	
Dito 1854		"		72 5/16	"		
Dito 1849	5	"	72⅞	73	"		
Dito Letter B	5	"	72⅞	73	"		
Aand. f 500 bij *Rothsch.*					"		
Dito 250 dito 1839					"		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5	"			"		
Polen, Obligatiën	4	"		66½	"		
Aandeelen 1835					"		
Dito met Loting fl. 500					"		
Sardinië, te Londen	5	"			"		
Denemarken, dito	5	"			"		
Peru, dito	4½	"			"		
Grieken, te Londen	5	"			"		
Philadelphia, bij *Hope en C^o^.*	5	"			"		
Dito te Londen	6	"			"		
Dito Bank				3¼	"		
Louisiana, te Londen	5	"		99	"		
Brazilië, te Londen 1824	5	"			"		
Dito 1843	5	"			"		
Grenada, dito à £ 100	2½	"			"		
Dito Uitgestelde			6 5/16		"		
Ecuador					"		
Mexiko, te Londen £ 100	3	"	23 15/16	23⅞	"		
Dito Onbepaalde	3	"	23 15/16	23⅞	"		
Venezuela, te Londen	3¾	"			"		
Dito Uitgestelde	1	"			"		

In geene der genoteerde fondsen was handel of variatie van veel belang, alleenlijk Spaansche en Portugeesche blijven door veel verkooporders ¼ pCt. lager.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55½	Livorno	2/m.	f 35½
"	zigt	" [illegible]	Napels		" 83
Bordeaux	2/m.	" 55½	Petersburg		" 1,74
"	k/m.	" 55⅝	Weenen	6/w.	" 28
Madrid	3/m.	" 240	Augsburg		" 35⅞
Cadix	"	" 240	Frankfort		" 99
Sevilla	"	" 237	Hamburg	2/m.	" 35¼
Bilbao	"	" 238	"	zigt	" 35½
Lissabon	"	" 40½	Londen	2/m.	" 11,60
Porto	"	" 40½		zigt	" 11,70
Genua	2/m.	[illegible]			

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 26 Julij. Rogge. Verkocht: 145/2 a Libau f 289 kont.; 146/2 à dito f 292 kont., f 296 3/m. — Moutwijn f 18,—; Jenever f 22,50; Amst. Proef f 23,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 26 Julij. *Koffij* en *Suiker* zonder bepaalden omzet.

Rijst. Voor dadelijk gebruik zijn hiervan verkocht 300 balen gepeld Aracan.

Tabak. Een partijtje van 45 vaten Marijland is verhandeld.

LONDEN, 25 Julij. *Ruwe Suiker.* In de blonde en grijze soorten alleen maar gevraagd.

Koffij. Met zeer weinig handel in eene gedrukte stemming.

Rijst flaauw. Bengaalsch 11 a 12 s. voor ordinair tot goed middel; Madras 9 s. 6 d. a 10 s.

Talk lager afgegeven. Petersburger 65 s. 6 d.

Graanmarkt. Tarwe geheel zonder handel en nominaal; Garst en Haver 1 s. lager.

LIVERPOOL, 25 Julij. *Katoen.* Vaste markt met geregelden omzet.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 26 Julij. Volgens brief van kapt. T. de Jong, voerende het schip Staatsraad Baud, van hier naar Samarang, was hij, den 5en Junij, in goeden staat zeilende op 5° 39' N. Br. en 21° W. L.; aan boord was alles wel.

— Het schip Hester, kapt. A. Viëtor, van Sijdneij naar Batavia, zou, volgens een te Batavia loopend gerucht, op de rotsen beoosten Nieuw-Holland, gestrand zijn.

BATAVIA. 7 Junij. Het schip Doelwijk, kapt. J. H. Zeeman, van Sijdneij herwaarts gedestineerd, is verongelukt.

SINGAPORE, 14 Junij. De stoomboot Douro, met de Chinesche mail van den 22 Mei, is den 26 dito op de klippen bij Paracels gestrand, doch de passagiers gered en de brieven geborgen.

SAN FRANCISCO, 15 Junij. Het schip Samarang, kapt. D. L. Immink, van Cardiff alhier aangekomen, heeft 36 dagen in hevig stormweder bij Kaap Hoorn gekruisd.

CARTHAGENA, 12 Julij. Het schip Jeantine, H. G Eefting, van Catania naar Rotterdam, is alhier lek, met verlies van verschansingen en onder noodtuig binnengeloopen; moet lossen.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 25 Julij. J. R Nieveen, Antje, Licata.

UITGEZEILD:

TEXEL, 26 Julij. D. A. Zijlstra, Mentor, Batavia.
HELVOET, 26 Julij. J. H Clowting, Dogge s ank, Batavia.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 1en Junij, op 36° Z.Br., 18° O. L. Prins Maurits, kapt. J. J. Bart, v. Batavia n. Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 27 Julij in lading naar:

Keulen	D. Hoogewegh, Prins Emil.
„	J. Kreiteuberg, Colln, N°. 11.
Ludwigshaven, Manheim & Heilbron	P. Hartman, Eleonora.
Frankf. & Coblentz	J. J Itschert, Frankfort N° 2.
Manheim	P. M. Itschert, Fortuna.
Mainz	F. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Weesel	E J. Beijer, de Hoop.
Dusseld. & Neus	G. H. Hell, Stad Amsterdam.

AMSTERDAM, 27 Julij vertrokken:

Keulen	H. Jelten, Colln N°. 1.
„	F. Noll, Josephine.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.

Rijnhoogte.	ARNHEM 26 Julij	2 el	66	duim	
	KEULEN 26	„	11 vt.	8	„

BIBLIOGRAFIE.

Wij willen gaarne, naar ons vermogen, bevorderlijk zijn aan de verwezenlijking van een plan ter uitgave van een nieuw maandschrift, getiteld: *Bloemkorf uit het buitenland voor Katholieke Huisgezinnen*, waarvan eerstdaags, bij den uitgever J. Beerendonk, de eerste aflevering het licht zal zien (1). Blijft de redaktie van den *Bloemkorf* aan haar ontwerp getrouw, dan is het zeker, dat zij een veelzins nuttigen arbeid zal verrigten — een arbeid, die in ruime mate de ondersteuning verdient van alle vrienden der katholieke zaak. De inzage van het prospektus zal dezen daarvan, naar wij vertrouwen, ten volle overtuigen.

Het luidt aldus:

»Onder vele andere verheugende blijken van vooruitgang en ontwikkeling bij de Katholieken van Nederland, sedert hunne *Emancipatie* en *Gelijkregtigheid voor de Wet* op het einde der vorige eeuw, later door alle volgende Konstitutiën bekrachtigd, mag men gewis niet onopgemerkt laten eene steeds toenemende behoefte aan nuttige en aangename Lektuur, die zich vooral bij het opkomend geslacht luide openbaart. Die behoefte moet wel werkelijk bestaan, wanneer men ziet hoe het eene periodiek geschrift na het ander in de wereld treedt, zich een kring van lezers vormt, en zich in steeds toenemenden bijval mag verheugen. Immers zag men niet, bij voorbeeld in het jongste tiental jaren, naast de »uitsluitend nuttige" *Godsdienstvriend*, *Katholiek* en *Katholieke Nederlandsche Stemmen*, ook nog de »enkel aangename" *Lees-museum voor Katholieken*, *Encyclopédie*, *Uitspannings-Lektuur*, *Bloemen*, *Humorist* en *Vincentius-Album* oprijzen en een steeds toenemend getal lezers vinden?

»Thans echter doet zich ten aanzien der laatstgenoemde Tijdschriften eene hoogst belangrijke vraag voor, welker oplossing van het uiterste gewigt moet geacht worden. Zij is deze:

»Van welken aard moet de Lektuur zijn, die men aan Katholieken in handen geeft? Mag zij enkel *negatief* nuttig zijn, dat is, slechts in zoo verre nuttig, als zij de plaats vervangt van andere slechte of gevaarlijke Lektuur? Mag zij bloot onschadelijk zijn?

»Of is het niet veeleer een vereischte, dat de Lektuur, welke men aan Katholieken in handen geeft, *positief*, dat is, regtstreeks en uit haar zelve nuttig zij? — Ieder mensch van gezond verstand zal dit laatste beamen. Wat niet in zich zelf nuttig is, kan niet Katholiek, en dus in het bedoelde geval ook geene Katholieke Lektuur, geene Lektuur voor Katholieken zijn.

»Naar onze wijze van zien begint eene Lektuur dan eerst nuttig te worden, wanneer zij bevorderlijk is aan de beschaving *van den geest* en aan de *veredeling des harten*, of met andere woorden gezegd: wanneer zij *onze kennis vermeerdert* en *ons binnenste beter maakt.*

»Men versta ons echter wel. Wij bedoelen hier geenszins eene dorre, wetenschappelijke, noch ook eene zoogenaamd fijne, vrome Lektuur. Integendeel. Wij zijn in ons hart overtuigd, dat juist het hoofddoel, 'twelk wij ons voorstellen, het meest zal bevorderd worden door een behagelijken vorm. Horatius heeft het te regt gezegd.

»*Hij slaagt het best, die 't zoete aan 't nuttige kan paren.*"

En is dan eenmaal dat hoofddoel bereikt, — staat het nuttige op den voorgrond, — dan zij ook de stof rijk in verscheidenheid, de inhoud boeijend, de stijl vloeijend; dan moge ook onschuldige scherts den lezer de rimpels van het voorhoofd drijven, en zijn gemoed opvrolijken. Immers, gelijk bovengenoemde dichter zegt: *Wat belet ons lagchend de waarheid te zeggen?*

Uit dit een en ander volgt alzoo dat, onzes inziens aan de bestaande behoefte zou kunnen voldaan worden door eene Lektuur, welke bij groote verscheidenheid van onderwerpen, de hoofdvereischte bezit, dat zij bevorderlijk is tot

BESCHAVING VAN DEN GEEST,
VEREDELING DES HARTEN,
OPVROLIJKING VAN 'T GEMOED.

»Eene Lektuur daarentegen, waarvan men niets meer kan zeggen, dan dat zij aangenaam en onderhoudend is, heeft, naar onze bescheiden meening, veeleer eene nadeelige zijde. Wij zijn in die meening versterkt door een in de onlangs (30 Mei) te Gend gehouden Synode, door Z. H. W.Mgr. den Bisschop van dat Diocees genomen besluit, waarbij o. a. bepaald wordt: dat geene godsdienstige romans, nog andere *onbeduidende* of *onnutte* boeken op kostscholen als prijzen mogen gegeven worden."

»Wij willen nu geenszins in een onderzoek treden, in hoe verre de hier boven genoemde Tijdschriften, ieder op zich zelf, min of meer, naar de vervulling der door ons gestelde vereischten voor eene Katholieke Lektuur streven. Wij zullen alleen maar konstateren, dat vele »eerwaardige en verlichte" Mannen, zonder de wezenlijk verdienstelijke pogingen der opgemelde Tijdschriften te miskennen, van gevoelen zijn, dat niet een derzelve, gelijk men het regt zou hebben te mogen vorderen, op eene gewenschte wijze aan al de vereischten voldoet.

»Het is uit dien hoofde, vooral ook op aansporing van eenige E.E.W.W. Heeren Geestelijken en Katholieke Letterkundigen, die ons hunne vereerende medewerking met de grootste welwillendheid hebben toegezegd, dat wij beproeven zullen aan de nog altoos sterk gevoelde behoefte aan Katholieke Lektuur eenigzins te gemoet te komen, door de uitgave van een Maandschrift, 't welk zoo mogelijk in allen deele aan de opgegeven vereischten zal trachten te voldoen."

(1) Dit Maandwerk verschijnt in Afleveringen van 3 vellen druks, op het einde van elke Maand, te beginnen met Julij 1854.

De inteekenings-prijs is *f* 4 per jaar en franko per post *f* 5., betaalbaar elke 6 maanden met *f* 2 en met *f* 2,50.

De eerste inteekening is slechts verbindend voor het half jaar, eindigende met ultimo December 1854.

Advertentiën.

(61) GETROUWD: B. J. STERCK, Weduwnaar van M. J. C. VOEST, en G. C. WAARDENBURGH.

AMSTERDAM, 27 Julij 1854.

GETROUWD: Dr. J. G. H. ROMBOUTS, Weduwenaar van C. A. STOFFELS, en S. M. VAN GELDORP.

AMSTERDAM, 27 Julij 1854. (64)

(65) **Berigt.**

De ondergeteekende heeft de eer ter kennis te brengen aan Ouders en Voogden, dat hij, door overplaatsing van zijn gesticht, in een ruimer en daarvoor zeer geschikt lokaal hier ter stede, gelegenheid heeft om met 1°. October eerstkomende nog **drie** of **vier JONGE HEEREN** in Kost en Inwoning te kunnen opnemen; terwijl hij tevens de verzekering kan geven, dat deze Inrigting allen waarborg aanbiedt, zoo voor eene behoorlijke verzorging als voor grondig en volledig onderwijs in de Hollandsche, Fransche, Hoogduitsche en Engelsche talen en in alle andere vakken, welke tot eene beschaafde en godsdienstige opvoeding behooren.

Om nadere inlichtingen kan men zich met franco brieven vervoegen bij den ondergeteekende, alsmede bij den Zeer Eerw. Heer [illegible] Pastoor en Deken alhier.

MAASTRICHT, 25 Julij 1854.

A. H. GAMBOM, *Kostschoolhouder.*

(64) Bij den Boekh. J. BEERENDONK te Amsterdam, zal eerdaags worden uitgegeven:

EEN MAANDSCHRIFT

GETITELD

BLOEMKORF

uit het Buitenland,

VOOR KATHOLIEKE HUISGEZINNEN.

De inteekeningsprijs voor Amsterdam *f* 2 per 6 maanden, *franco* per post 2.50. De inteekening geschiedt bij alle soliede Boekhandelaren en Postdirecteuren des Rijks, alwaar prospectussen te verkrijgen zijn.

***De Pillen van Holloway** zijn een uitmuntend middel voor ongesteldheid aan de maag, de ingewanden, gehrek aan eetlust, leverziekte, galkoortsen, enz.*

Deze pillen doen eene sterke uitwerking op eene bedorven gezondheid. Zoodra zij gebruikt worden, werken zij dadelijk op het geheele ligchaam, en het meest bedorven bloed begint zich onmiddelijk te verbeteren. In weinig weken tijds zuiveren zij geheel en al het ligchaam, hergeven de eetlust, en ook die welke een bedorven adem hebben, kunnen geen beter hulpmiddel bedenken, dan deze onvergelijkelijke pillen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1 85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13 85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L J GROOTENDORST, die met Mej de Wed. A. P. MILIUS te *Utrecht* hertrouwd is, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (3)

Bij GLENISSON EN VAN GENECHTEN en C. L. VAN LANGENHUYSEN is uitgegeven een nieuw Kerkboek, getiteld:

Het Kruis van Christus, ons heil en onze verlossing! — van den zaligen THOMAS à KEMPIS, vertaald door S. J. FUNNEKOTTER, R. K. Pr. naar de zesde Hoogduitsche uitgave.

Pers ongebonden	*f* 1.40
In bazaan verguld op snee	» 2.00
Geperste band nagemaak Marocco	» 2.25
Echt Marocco (chagrin du levant)	» 3.50

En voorts extra fraai gebonden, naar gelang van de banden.

Om hier iets tot aanprijzing van dit Gebedenboek te zeggen, achten de Uitgevers overbodig. De naam van Thomas à Kempis zal genoeg zijn om de waarde er van te schatten. Om eenigzins met het werk bekend te worden, laten zij hier volgen den hoofdzakelijken inhoud:

Verschillende Morgen- en Avondgebeden. — Vier Misgebeden. — Uitvoerige Biecht- en Communiegebeden. — BESCHOUWINGEN. Dat het, volgens de verachting der wereld zoet is, God te dienen. — Over de vreugde van een goed geweten. — Over de dankbaarheid voor de genade Gods. — Over den onophoudelijken lof van God. — Over de godzalige oefeningen van een vroom christen. — Over de liefde tot Jesus boven alles. — Over den koninklijken weg des H. Kruises. — Godvruchtige oefeningen voor de feestdagen des Heeren en der H. Maagd Maria. — Gebeden en lofzangen voor bepaalde tijdperken. — ONDERSCHEIDENE GODVRUCHTIGE GEBEDEN. [illegible] en heilzame spreuken om het éene noodzakelijke. — Tegen booze gedachten. — Om geduld. — Om ware vermorseling des harten. — Om de ijdele praatzucht te vermijden. — Tot volbrengen van den goddelijken wil. — Om bevrijding van ongeregelde en onnuttige begeerten. — Vertrouwen op God in bekommering wegens onze voeding. — Gebed om liefde tot de deugd en haat tegen de zonde [illegible] verachting van alle aardsche dingen. — In bekoringen. — Om deugd en vroomheid. — Om afsterving der zinnelijke lusten. — Om standvastigheid in iederen toestand des levens. — Tegen den laster. — Ten tijde van troosteloosheid. — In ziekte. — Om alle bezwaren des levens te dragen. — Om liefde tot het kruis. — In lijden en ongeluk. — Om een gelukkigen dood te erlangen. — TWEE BESCHOUWINGEN IN DAGEN VAN ZIEKTE: I. Kortheid en armzaligheid des menschelijken levens. II. Verlangen naar het eeuwig leven. — Heilzame spreuken. — Drie verschillende daggetijden, waaronder een voor de afgestorvene zielen in het vagevuur. — Overweging op den lijdensweg. — Litaniën.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.